

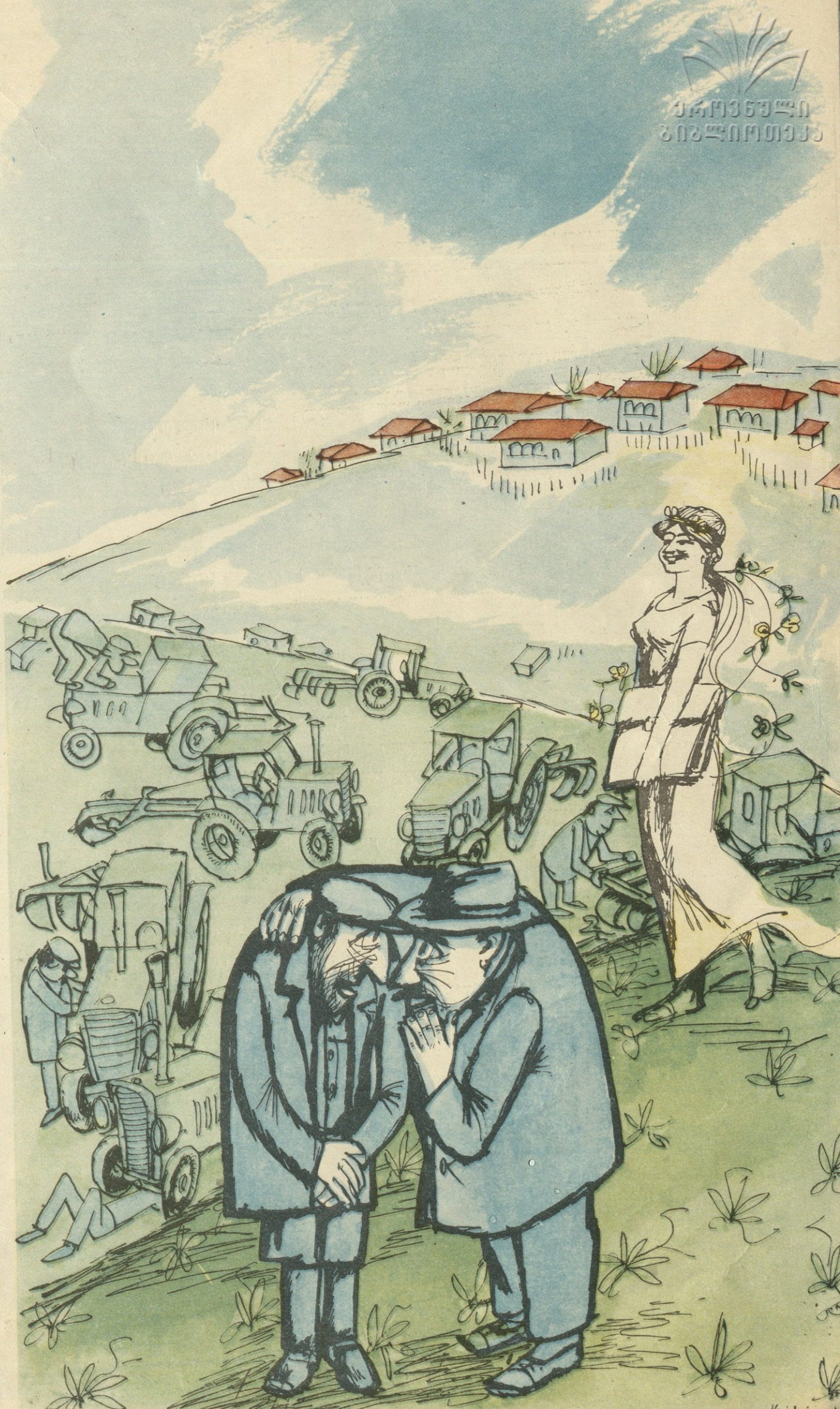
ქართული

ნახ. მ. აბაშიძისა

7

— გვაგს ინსპექტორივით ვერ მოიხუდი ბაზა-
ფსულია და ყველაზე ობიექტურად შეგვაშოწმებს!

ბაზაფსულის 51-ე წელი, (№ 1425). აპრილი. 1974. ფასი 20 კაპიკი.

— ახმა უნდა თქვან ჩვენზე, თმბარბოდ და ვამპირებში? —

წელს თბილისს ხილისტენევის მაღაზიები მართლაც რომ სანატორიოდ გადაგადგულენ. მომხმარებელთა უმეტესობა ხელს იბრუნებს და ყურადსაყრად ბაზრისკენ წინწამოძვებით იღებენ. გაფრთხილებული სტეპტიოსი, უფრო კეთილ ფაქტის წინაშე, ვერაფერს აყენებს და, მარწმუნდლთან შედარებით, თითქმის არფერს იფარს ყიფნა-ლომის კარტოფილს, კომბოსტოს, ხახვს და ვაშლს. მხოლოდ კაცლო ჩხრალებს შევსებუბრად, არადა, ოცაპატიანი ისპანახი პრინციპულად თომრებქმნითან საცაზმს თბილივონ.

შემოწმება პირველი: ხარკული სკოსი საპირფოსო, შენი საქმე მაკვირვებს. — **შემოწმება მეთორხე: ზოგი ქორი მარგებელია** — იქნებ მოამარჯლონ კალხის ხევის საქართველოში.

ხილისტენევის მაღაზიაში კი ვაყენებთ ისინი შემდეგი კითხვები: — რატომ არ არის ისეთი ფერის კარტოფილი აქ, როგორც ბაზარში? — რატომ არ არის ისე შხალი და მაგარი ხახვი აქ, როგორც ბაზარში? რატომ?..

კარტოფილმა, ხახვმა, კომბოსტომ და სხვა მისტენეულმა, ვინც ხილისტენევის მაღაზიებში ბიძგს დაიდგინდნენ, საცაშად ვრცელად და ფიფიკაყიბით აღსავსე გზა გაიარეს.

ზოგიერთს, მძრალ კითხვებს ეპოციების გამოწვევა არ შეუძლებია. ამა, მოკლებიწინეთი უფრე, მისავლის ათბისი დროს, იყარებენ კირანხლის 10-15 პროცენტზე, ტრანსპორტირების დროს — 10 პროცენტზე, შენახვისას —

მეტრენობებიც გაიგოს კირანხალი. და, აი, ამ ახალ ლლოს ბაზაში 2250 ტონა კომბოსტოდან თითქმის ნახევარი გაფუძდა და გადიარა, რადგან, ჭერ

ვადაყხიდი კახოვიდის

20 და რეალხაზის პროცესში — 5-10 პროცენტით. ყველა ეს კი ერთად თითქმის 50 პროცენტშია! იმისათვის, რომ ზამთარში არ მოაკლდეს თბილის-ქალაქს ხილი და მისტენეულს სკრაში უზარმაზარი კლდე გამოთხარეს და ყუთებით ხილი გადინახეს, ხოლო ლილოში ვიგანტური სამაცივრო მეურნეობა აშენდა, ძველი სამაცივრო

ერთი: თავიდანვე დამზარალი კომბოსტო მოიტანეს; მეორე: ცუდად შეინახეს, მესამე: მოსტენულთა შესანახი საყენები უზარისხოდ იყო გაყვებულად და მეოთხე: მაშინდელი ხელმძღვანელი სეციოლისტი არ გახლდათ. აქვე გვიდა ვთქვით ისიც, რომ სკრის ხილსაცვისი ლიფტებით არ არის სეციოლისტი, და რადგან არცოდნა არცდგავა, ამიტომ თუ რამე გაფუძდა იქ, დირექტორის ხუ დაბარალებენ.

საშუაბაროდ, მარტო კომბოსტოს არ დალდა აკეთო ცუდი დღე. ამა წლისათვის კარტოფილი, ყველა ბაზაში იყო ათას ლიტრის ტრანშივე ისევე ამოღდა და გადიარა. მისალიფნოლი, რომ ამოზავდეს და გადიაროს ისევე არ დახივებ კარტოფილი.

ამ საქმეში თავისი „წვლილი“ მიუძღვის მოწოდებულსაც, შემხმდლსაც და გამსაღებულსაც. თავი და თავი კი ის არის, რომ რაიონის ხელმძღვანელთა: დანერტრეხსებულა რაიონებში იმანერტრეხსებულად ხარისხი კი ხალხობად ამქვეს ყურადღებას იმსახურებენ. აქვე იქნები, რომ კარტოფილი ამოღების წინ რეკავდნენ, რათა მიწა მიიყარეს და წინაში მოიბრუნათ.

შემოწმება მესამე: ყველა ვამპირენა სასარგებლოა, მხოლოდ ვამპირის ვისიბის! მართლაც და, რა უნდა მოეხერხებინა

ტრამპლია ვალის კულტურის სასლუი

ტრამპლი, ანუ ტრამპის ტრამპირის სახეობის რაიონში აქველად ვალის კულტურის სასლუი დაერგნენ: კალხის, ღრის, ვაჩის, სკოხას, სტოსის, ვრისა და შერვის შრომებზე. ტრამპის ბაღი სკრაში დანახობაზე კულმანდერს წერტლს დაიწყო: მაიარამა მოქმედება პირის ხელები მაღადაკარი და ქვეტს მინტრებულ ბიოლსაკეთი შედგება:

— თბის ელბინგებლისი თითქმის ამ სიკვებებს ვლდობა. იქუბსკენის სახარტეს და ისე აქვრდლდეს წყნელა აველა ელბინგულს, როგორც ეს ვალის კულტურის სახლის მწენებლებს აქვრდლდები. ათი წლის წინათ მწენებულ კულტურის სახლს ხეხებულსაკეთი ჩამოქვეა თავზე მისი უფრებით ვერ კიდევ გაუმძღვარ პხადლებს. იმ დროს დამუბრებულ ტრამპის ჩადენიერ დღის შემდეგ ჩამოყარა შავი ფრიადა სოფლის მწვეურებმა დაავადმუდებულ კულტურის სახლ კულტო.

ზები და ხეურები კი არა, სახალხოშილი ხელმძღვანელი მოქმედებს და ისე მოქმედებს მოფრენების როგორც მზის ვლდუბსა. ვლდუბაველი ვამპირი თამპირის თოლო.

მაშ შემდეგ თუმცა ირი წელს ვაიდა კულტურის სახლის მწენაკები მაინც არ იტყვიან იტყვას, იმინა ახლა ქვეტის მარტოს სახლისთვის კულმანდერებში არიან შესხნული და, ტრამპისთვის მავარად, კომპლი „სხვა კულტურის“ დამამოქმედებელი კულტურის სახლის ახლები ხელმძღვანელი მინორტრებულ ადგილად როგორც ამბობენ, ირი ბიუსტი დავებმა ერთი იმ მწენებელს, რომელმაც კულტურის სახლს აშენა და ვერაქმისა, რომელმაც დაზინებულ კულტურის სახლს ვამპირენა წიგნა აღწერა და ბიუსტის დანახობა შედგება ვამპირენა დავებ სოფელ ვალის მწვეურებმა კულტურის ახლ სახლის მწენებლობის საკითხში. იქნებ, მართლაც.

სახვი, კომპოსტო

ბაზას, როდესაც წაღვის ჩაიწინდა მოუხუბრო შეიქმნა ტრამპულ კარტოფილი თითქმის მთლიანად უფრების იყო, მიწაზე კი ის ყიფნა, რომ ყინვის დროს ამოღებოდა ცოტა რომ მივიწინათ და

მაშინ დაეტირებინათ, კარტოფილი ვადსაყურად აღარ იტყვიან. თითქმის საქართველოში ვადსაყურად ვეკლდო, რუსეთიდან ჩამოტარალი კარტოფილით თავიდანვე იცლიარა კარტოფილში შემხმდლადმი ტრამპის ენია. კარტოფილი არც ხეხიარისა და ათას რაიონის ტრამპის ვადსაყურად, რომ სათესლები აღარ იყვანა, იქვე კი იწინეი ხახვი შეიბინეს ამ წლის სეზონისთვის (თითხმდერი ათას სასაი ტრანს), კიდევ ირი ამდენი რომ ვად-

იყაროს, მაინც თავისუფალი იქნება ხახვი მარწმუნ ცოტა იყო, წელს კი ადარსაღელი.

შემოწმება მეთორხე: რძით შემწეული, ღრს უფრავდაო. მწელი დასადგენია, ვინ დაიჭირა ასეთი „გულხეობა“ თადარიგი. ისმის კითხვა: მსგავს კარტოფილების ვადსაყურად ხომ არ უნდა მოხდეს მეციფიერულ დონეზე? ან ერთმა ორგანიზაციამ ხომ არ უნდა იყოს რომ ამ საქმის პასუხისმგებელი იქნებ, მაშინ თესვის და მოთხოვენიერება დღემსაველი მოუფრის ერთი-მორტრს იქნებ, ქინძი, ორახსებში, ნიახური და სხვა მწენალიფული, რომელიც ზამთრის პერიოდში მაღაზიის იმეო-ვათის წარმოადგენენ, გამოუღვევალ იყოს დახლებზე? იქნებ, მოქმედებულს საორტომენტის თანაფარობა და, რაც მთავარია, იქნებ ის დანაკარგები, რომელიც 50 პროცენტს შეადგენს, საგრძნობლად შეეცირდეს, რომ მომხმარებელიც ემყარდეს და მწარმოებელიც, რომ ხილისტენევის მაღაზიის სახლობელი იმეოში მაზარად გამარჯვებულ.

არის კიდევ ერთი საკითხი, რომლის უქმელობა არ შეიძლება: დიდი ხანია თვალსაჩინო ჩანს, თუ რა კარგი შედეგი გამოიღოს საფრთხი მაღაზიებში.

— ჩვენი სახლისპირე ბაქსაშთის მითი სასაში ვამპირენა! ჩვენი ის მითი დღე ვამპირ მითმანესი.

აი, ერთი მაგალითი: კრწანის მე-ბოლხეობის სამკოთა მეურნეობის საფრთხი მაღაზიაში ყოველივეს ხალხს, რაცლობა, რადგან აქ ყველაფერი მაღალხარისხისაა. რატომ? მხოლოდ იმიტომ, რომ თვით მეურნეობა დანერტრეხსებული თავისი საქონლის რეკლამაციით და კიდევ იმიტომ, რომ აქ დანერგულია ვამპირის პროგრესული მეთოდი: მინორტი — მაღაზია და კიდევ იმიტომ, რომ აქ აღდგომობრივ ხეგმა ბოსტნეულის და ხილის დანახობისთვის, კარტოფილის რეგენა, კომპოსტის ვაშთაფრება და სხვა, საშუალოდ, კოტა მსგავსი მაღაზიები. უფრო მეტიც თბილის-ვაჭარების მაღაზიებში უფრად იყენებოდა დასავლეთ-კარტოფილი ჩურჩხლები საცაშად სოლიდურ ფასად — ოთხ მანეთად და ორმოცდაათ კაპად, მაშინ, როდესაც საქონის სიროფობა და მძლე ნეგატივ გაკეთებული ჩურჩხელი ვაცილებით იყო ღებდა.

ჩვენ გვიდა მოვაგონოთ თბილის-ვაჭარების ხელმძღვანელებს, რომ ჩვენში ყოველგვარი ფალსოფიკი აკრძალულია, რომ მაღაზია სახალხოფილი და წესებულდება, რომ იქ შესული მომხმარებელი მოქმედებულ ან უნდა დარჩეს!

ერთხელ კიდევ ვადავებოთ ამ წერილს და ვთქვათ მისთვის და უპასუხალოდ შემოვიწინოთ: ვამპირენა და ვამპირენა და ვამპირენა!

ბარი მითმანესი

შევეული კრავის სიმაართლე

კრავს გაკიდებულ ვეფხვს, თურმე, ნახტომი დიდი მოსვლოდა და, მუხის კუნძზე შეთხლეშის, სისხლი სდიოდა კოსროდან.

ამიტომ იჯდა სამსჯავრო, კრავს დამნაშავედ იცნობდა. ვინ შეწვას და ვინ მოხარშვას, ვინ გამართლებას ითხოვდა.

მგელს სათავისო ფიქრი აქვს: „გამართლდეს! იქნებ გაუშვან, აქედან ველარ წამივია, კბილს სადმე ტყეში გავუსვამ“.

დათვიც თავისთვის ფიქრობდა: „თუ გამტყუნდება უგნური, ვინც რას მოვასწრებთ, მას მოვგლეჯთ, გაყოფა წავა ჯუნგლური“.

საგანაჩენოდ, სამსჯავროდ აფთარს თან გაპყვა მელია, კრავიც გაიხმეს: „ჯუნგლებში მართო რომ დარჩეს, ძნელია!“

ცოტა ხნის შემდეგ მობრუნდნენ, გადაეშალათ დავთარი, კბილში ჩაჭყდილ ბეწვს იწმენდს და ასე ამბობს აფთარი:

„თუმცაღა შემოგვესანსლა თავისი ცოდვით გამხდარი, მაგრამ, იცოდეთ, დამსწრენო, რომ კრავი იყო მართალი!“

ასე დამთავრდა ამბავი, ტყეს შეეპარა სინათლე და საჯუნგლეთში გავრცელდა შექმული კრავის სიმაართლე.

ნახ. გ. ლომიძისა

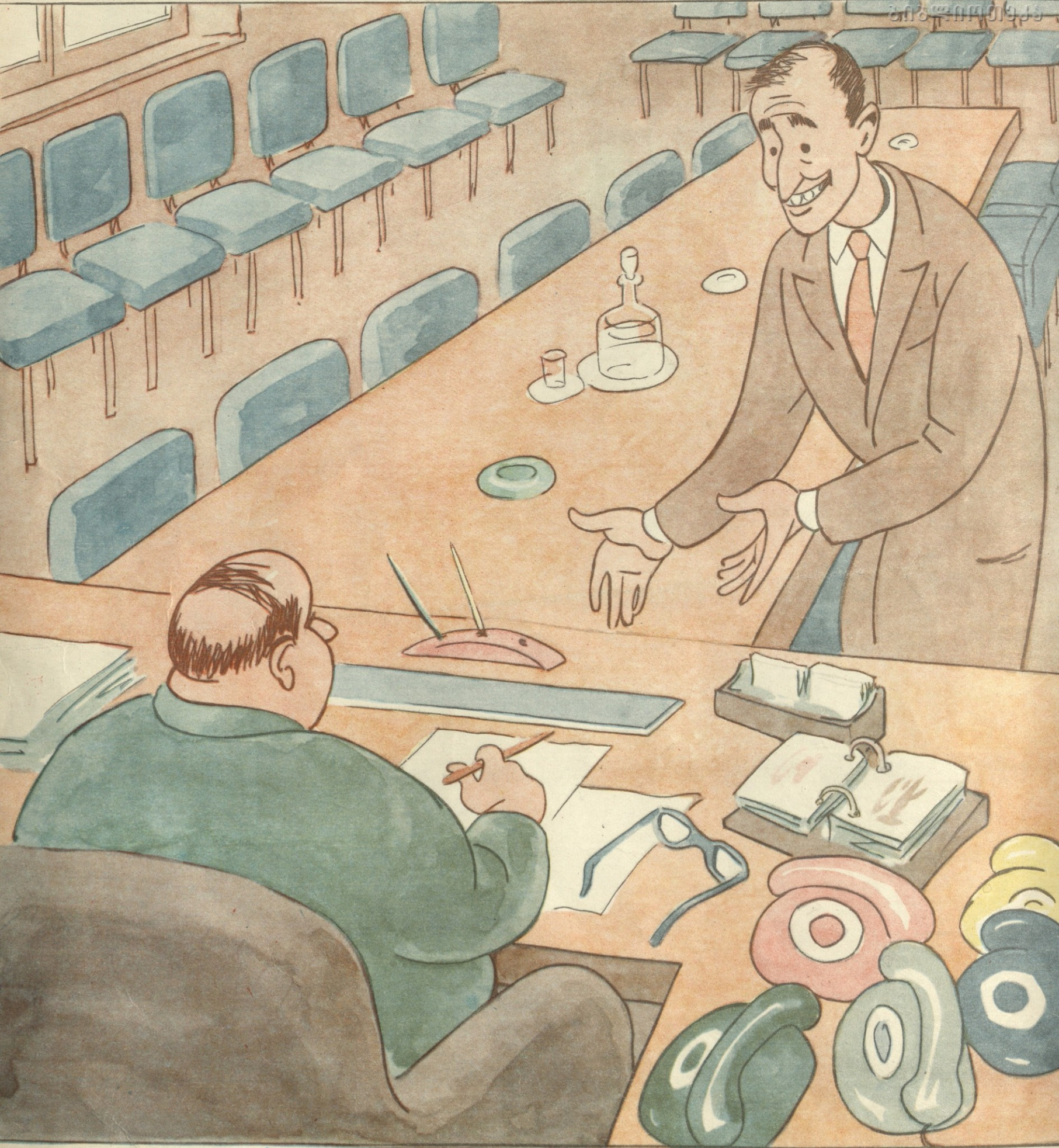
მე ერთი ჩვეულებრივი იხვი ვარ. ვცხოვრობ მდინარის პირას. ცხოვრებას, მაინცდაძინაც, არ ვემდური: ხახ მძიერი ვარ, ხან მაძლარი. ვცდილობ, ყოველთვის კარგ ხასიათზე ვიყო და გულში დარდი არ შემეპაროს. დავყვები მდინარეს ცურვით აღმა-დაღმა, ვიჭერ თევზს და ვირჩენ თავს. რას იზამ, ბუნებას ასე გაუჩხვია: მე თევზზე ვნადირობ, ჩემზე ტურა, მელა, კატა და ადამიანი ნადირობენ. დავიჭერ თევზს, — ჩემია! დამიჭერენ, — მე მათი ვარ! თავდასხმისა და თავდაცვისათვის ბუნებას ჩემთვის ბრტყელი ნისკარტი, ნიჩაბივით ფეხები და მძლავრი ფრთები მოუცია; ტურისთვის, მელიისა და კატისათვის — მარდი ფეხები, ალესილი ბრტყალები და ბასრი კბილები. ასეა ჩვენი არსებობის პირველი დღიდანვე. ვერც ჩემმა მოდგმამ გადააშენა თევზი და ვერც ტურამ, მელამ და კატამ გადააშენა ჩემი მოდგმა. მიდიოდა ძველი თაობა, მოდიოდა ახალი და იყო ასე მუდმივად. ახლა კი, ხალხნო, გულში დარდი შემეპარა: ვხედავ, რომ ფრინველთა მოდგმას გადააშენებენ საფრთხე ემუქრება. რატომაო? ალბათ გაკვირვებული იკითხავთ. ახლავე მოგახსენებთ, რატომაცა.

მე ზევითაც აღვნიშნე, ჩვენი ერთ-ერთი მტერი ადამიანია-მეთქი. არა, თქვენ სხვანაირად არ გამიგოთ! რა თქმა უნდა, ყველა ადამიანი არ არის ჩვენი მტერი. თუ კაცს შიშვითი კუჭი გეწვოს და ახლომასლო იხვის მეტი საჭმელი არაფერი არის, კი ბატონო, მოიპოვე (არ ვიხმარ იმ საძაგელ სიტყვას მოკალი-მეთქი), შეწვი და შეგერგოს, მაგრამ როცა ერთი ან ორი იხვიც გეყოფა, შენ კი ორმოცდაათს გაანადგურებ, ეს მტრობაა, მაშ, რა არის? ახლა მტრობის ხერხებს არ იკითხავთ? თავიდან ადამიანის იარაღს ხელები წარმოადგენდა. ჩემმა წინაპრებმა ეს იცოდნენ და ადამიანს ხელის მისაწვდენ მანძილზე არ უშვებდნენ. მიეპარებოდა ადამიანი ცოტა ახლოს, იხვიც ნელა გაცურავდა უხიფათო ადგილისაკენ. გაუჭირდა ადამიანს იხვის მოპოვება. გაბრაზებულმა კარგა მოზრდილ რიყის ქვას დაავლო ხელი და ესროლა. ქვა იხვს თავში მოხვდა, ველარც გაცურა და ველარც გაფრინდა. დაიწყო ადამიანმა იხვის მოპოვება ქვის სროლით. ბოლოს და ბოლოს, იხვებიც მიხვდნენ ამას და ადამიანს ახლა ქვის სასროლ მანძილზეც აღარ უშვებდნენ. იფიქრა ადამიანმა, იფიქრა და მოიგონა მშვილდ-ისარი. იხვებიც მშვილდისრიანი ადამიანის დანახვებზე აფრენით შველოდნენ თავს. უჭირდა ადამიანს გაფრენილი იხვისთვის ისრის მორტყმა... და, აი, დადგა ჩვენთვის საბედისწერო საუკუნე: ადამიანმა გამოიგონა თოფი! ვაჭირდა თავის გადაარჩენა. ბოლოს და ბოლოს, შევეგუეთ ამასაც. ვავიგეთ, რომ თოფი შეიძლება იყოს ცალკეულიანი ან ორლულიანი. შეგვიძლია, ფრენის დროს გავარჩიოთ, ცალკეულიანი თოფიდან გვესვრიან თუ ორლულიანიდან. ეს თავისებურად გვეშველით თავდაცვაში, მაგრამ მე რომ გუშინ ამბავი შემემთხვა, აი, იმან გამიტეხა სწორედ გული:

მდინარის ნაპირს ფრენით მივყვებოდი და კარგ ადგილს ვეძებდი ჩასაჯლო-მად. იქვე, მდელიზე, რამდენიმე კაცს სუფრა გაეშალა და პურ-მარილს შეექცეოდნენ. ვიფიქრე, ხალხი დროს ატარებს, ქეიფობს, ჩემთან რა ხელი აქვთ-მეთქი. მაინცდაძინაც ძალიან არ მოვრიდებდით. ერთ-ერთმა შემნიშნა და იქვე მიწაზე დადებულ თოფს ხელი დაავლო. თოფს გადავხედე, ცალკეულიანი იყო. ფრენის მიმართულემა შევცვალე და ვიფიქრე, რაც იქნება, იქნება, ერთ ლულას როგორმე გავუძლებ-მეთქი. თოფი სხვას არავის ეჭირა. ეტყობა, მეტი არც ჰქონდათ. ამ დროს მეხივით გავარდა. მხრები შევაქანე. ვიგრძენი, რომ არ მომხვდა. რალაც ხუმრობის გუნებაზე დავდექი. შემოვბრუნდი და ისევ მათკენ გამოვფრინდი. ადამიანს თოფი მხრიდან არ ჩამოუღია, მე მიმიზნებდა. გამეცინა: ამ ოჯახქორს ცალკეულიანი თოფი უჭირავს, ერთხელ უკვე მესროლა და ახლა ცარიელა თოფს რალას მიმიზნებს-მეთქი... და, ჰოი, საკვირველებავ! თოფი მეორედაც გავარდა. იმავე თოფიდან მესროლეს მესამედ, მეოთხედ და მეხუთედ. რალაც ბედმა გადაამარჩინა. გავგნებულნი ერთ მყუდრო მორევში ჩავჯექი და მომხდარ შემთხვევას დავუფიქრდი. მივხვდი ადამიანს სანადირო იარაღი გაეუმჯობესებინა და უკვე ნახევრადავტომატური თოფიდან მესროდა...

აი, ხალხნო, რატომ შემეპარა გულში დარდი. როგორღა უნდა გადარჩეს ნადირ-ფრინველი თუ ყველა მონადირემ ხელში ავტომატური თოფი დაიჭირა? ან რა საჭირო იყო ასეთი სანადირო იარაღის გამოგონება? მაგრამ მე უარესს მოველი. მოვა დრო, ადამიანი სანადიროდ ივლის ყველგანმავლით. ყველგანმავალზე დამონტაჟებული იქნება მრავალლულიანი, სახეინტო ტყვიამფრქვევის მსგავსი სანადირო იარაღი რადიოლოკაციური სამიზნით. მერე რაღა გადარჩენს ნადირ-ფრინველს? თუმცა, მანამდე გავძლებთ კი?

შელის, გნოლის, კაკბის, ხოხბის და სხვათა სახელით **თქვენი იხვი**.

— სად იყავით მთელი წლის განმავლობაში, გეგმა რომ ვერ შეასრულეთ?
 — თქვენთან არ ვიჯამებოდი თანობირებზე?